

Jan 12,1-8 - Všudypřítomná vůně lásky neděle 28.2.21

Co bychom dělali, kdybychom věděli na jisto, že za týden zemřeme? Chtěli bychom si užít, strávit s čas rodinou a přáteli nebo jet na dovolenou snů. Co dělá Ježíš? Došli jsme k přelomu v evangeliu. První část Janova evangelia do 11. kap. zachycuje skoro tři roky Jeho působení, druhá část se zabývá posledním týdnem Jeho pozemské pouti.

Poslední Ježíšův týden začíná večerí s přáteli. Přítomni jsou Marie, Marta i Lazar - první vzkříšený z mrtvých, i když ne ještě v tom smyslu jako Pán. Jan podává Ježíšova znamení a zázraky z hlediska jejich významu a k objasnění kým Ježíš je a jaká je jeho úloha. Podobně vypráví o událostech, které jsou známé z jiných evangelií, jako je pomazání Ježíše olejem. Příběhy o pomazání Ježíše olejem najdeme i v evangeliích podle Matouše a Marka. Zmiňují bezejmennou ženu. Ta lije Pánu vonný olej na hlavu. Jde o symbol královského pomazání. Jan to má jinak. Co tím chce vyjádřit? Myslím, že chce ukázat dva rozdílné vztahy k Pánu. V jednom typu vztahu k Pánu se nepočítá, ve druhém se počítá. Nejprve ten typ vztahu k Pánu, ve kterém se nepočítá a který vypadá jako nerozumný.

1. Mariina "nerozumná" láska:

Marie vylije na Ježíšovy nohy vonný olej s nardem. Nard je rostlina, ze které se získávala přísada pro drahé voňavky. Zmiňovaná cena 300 denárů odpovídala ročnímu platu. Z tohoto pohledu je Mariino jednání neuvěřitelným plýtváním. Lahvička s nardovým olejem byla zřejmě rodinným majetkem. Tehdy nebyly spořitelny nebo termínované vklady. Drahé voňavky, šperky nebo luxusní látky byly způsobem ukládání peněz. O to víc se jeví Mariin čin neuvěřitelný. Je to, jako bychom vybrali rodinné vklady a někomu je věnovali.

Marie provádí zvláštní pomazání. Pomazání nohou se provádělo na zemřelých, jako projev úcty. Mariino jednání je prorocké gesto. Možná Marie ani nevěděla proč to udělala, jako jiní proroci v Písmu, kteří také někdy nechápali k čemu je Bůh vede. Například prorok Ezechiel je Bohem veden k tomu, aby si připravoval jídlo na sušených lidských výkalech. Později Bůh znamení objasnil. Šlo o obrazné převedení nouze, která nastane po obležení Jeruzaléma nepřáteli.

Bůh smysl znamení objasňuje. Také Ježíš objasňuje smysl Mariina prorockého úkonu. Čteme ve verši sedmém: „Ježíš řekl: „Nech ji, uchovala to ke dni mého pohřbu!“ Mariino pomazání je předzvěstí Ježíšovy smrti: Mariino gesto ocení i Jan, když napíše: "Dům se naplnil vůní té masti." Jako vůně naplní ovzduší domu, tak atmosféru večere naplní Mariina láska k Pánu a její duchovní předtucha výjimečného poslání Pána. Pán svěřil na rozdíl od páchnoucího Ezechielova znamení Marii krásné znamení.

2. Nejen Jidášovy výpočty:

Jidáš tu není zmiňován jen sám za sebe. On prohlašuje: „Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?“ Podle ev. Matoušova totéž říkají i Pánovi učedníci: Když to viděli učedníci, hněvali se: „Nač taková ztráta? Mohlo se to prodat za mnoho peněz a ty dát chudým!“ (Matouš 26,8-9). Tito lidé nechápou

událost duchovně a počítají jen po lidsku. Nevnímají závažnost chvíle, ale chtějí věci dělat jen podle přirozeného způsobu uvažování.

Jan také zmiňuje Jidášův neupřímný zájem o chudé: „To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo.“ (Jan 12,6). To není očerňování Jidáše. Připomínám nám to skutečnost, že zlo není většinou elegantní jako pohádkový čert Mefisto, ani hlubokomyslné jako doktor Faust, ale ubohé. Ještě jako zaměstnanec magistrátu jsem byl členem přestupkové komise. Mnoho špatných věcí, co lidé udělali nebylo z nějaké nouze ale jen tak čistě z pohodlnosti, arogance nebo touhy někomu uškodit. Zlo není vznešené ani není jen důsledkem nějaké tísně, kdy zoufalí lidé zvolí špatné cesty.

3. Jak má vypadat naše "nerozumná láska".

Není to větší obětavosti. To zbožní lidé tehdy znali. Ti nejzbožnější to třeba dokazovali tím, že dávali desátky z máty, kopru nebo kmínu, tehdy zahradních bylin. Jde to o větší vydanost Bohu. Ta se nemusí projevovat v dramatických a viditelných činech. Připomeňme příběh chudé vdovy z 12. kap. Markova evangelia. Do chrámové poklady dala čtyři penízky nepatrné hodnoty. Její čin Pán Ježíš ocenil slovy: „Amen, pravím vám, tato chudá vdova dala víc, než všichni ostatní, kteří dávali do pokladnice. Všichni totiž dávali ze svého nadbytku, ona však ze svého nedostatku: dala, co měla, všechno, z čeho měla být živa.“ (Marek 12,42-43).

Podobně naše trpělivost se slabostí druhých, naše láska prokazované druhému i tehdy, když selhává, naše vytrvalost, naše naděje i tváří tvář nemoci nebo smrti je projevem té skutečné vydanosti Bohu. Vnější pozorovatel to neuvidí, ale Bůh to vidí stejně jako Pán Ježíš viděl obětavost chudé vdovy. Takové projevy vydanosti Pánu můžeme dělat i tehdy, když nás opustí naše síly, naše výkonost, naše schopnosti, naše znalosti a kdovíco ještě, co lidé obdivují. To, co je mezi námi a Pánem má věčnou hodnotu, stejně jako Mariin v očích lidí bláznivý čin. Možná si nechat od někoho s vděčností pomoci v nějaké nouzi je větší čin než vyrazit "pomáhat" na konec světa. Možná i v nynější situaci je trocha trpělivosti, pokory a ohleduplnosti větším znamením než kdovíjaké hrdinství.

4. Obrátme nakonec pozornost k Pánu. Co se o něm dovídáme? Co Jan chtěl, abychom o Pánu pochopili?

Je vždy Pánem situace. Ví, co ho čeká a jde tomu naproti. Jak říká: „Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, abych jej opět přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout. Takový příkaz jsem přijal od svého Otce.“ (Jan 10,17-18).

On dává svůj život jako dobrovolnou oběť lásky! Je pořád Pánem nad situací v tomto světě, v naší zemi, je pořád pánem i nad našimi životy. Nevládnou nám jen pochybní politici, nešťastné okolnosti, hrozná pandemie, ale ten, který za nás umřel vstal. Jestliže je On, Pán všeho dobrý nakonec vše bude dobré, nepřestavitelně dobré. Vytrvejme s důvěrou v Něj. Stojí to za to! Amen.